

La humanitat

Any III : Núm. 431
Barcelona, dimarts, 28 de març de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfon 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

Els homes de Prats de Molló

Gràcies a unes paraules del senyor Duran i Ventosa, qualificarem de cínica la política de la Lliga. Avui, gràcies a unes altres paraules d'un altre home de la Lliga, el senyor Ferran de Sagarra, l'hem de qualificar d'imprudent. No és que hagi deixat d'ésser cínica. És que, a més a més, és imprudent.

El cinisme de la Lliga és, avui com mai, d'una imprudència perillosa. Els homes de la Lliga tenen fama de vivot, d'una vivor i xic maquiavèlica. Aquesta vivor, però, no és una cosa tan autèntica com semblava, resulta bon xic hipotètica. I és que la vivor falla sempre davant la veritat. Recordeu, com exemple del que diem, que Cambó —ex-viu a més d'ex-ministre—, pocs dies abans de l'adveniment de la República es disposava a defensar la monarquia, que, pels seus errors i els seus crims, ja no tenia defensa possible.

Recordeu la lamentable actuació —lamentable en tot allò que a Catalunya fa referència— dels ministres que la Lliga donava a la difunta monarquia. Recordeu la col·laboració amb la dictadura del difunt Primo de Rivera, que no pogué evitar l'insult i l'escarni que la dictadura féu a la nostra llengua i a la nostra bandera. Recordeu la col·laboració amb Martínez Anido, quan Barcelona no era una ciutat europea, sinó una jungla espantosa, quan cada dia els carrers es tacaven de sang d'obers —l'única sang veritablement noble que hi ha a Barcelona— i els botiguers que tanquen ara en senyal de dol no tancaven. Pel que es veu els que eren insensibles amb Martínez Anido han esdevingut sensibles, s'han civilitzat —perquè la sensibilitat és una de les formes de la civilització— amb la República. Suposem que deuen estar-ne agraïts a la República.

Sigui com sigui, no pot negar-se que la política de la Lliga —que mai no ha beneficiat en res Catalunya—, ha estat una política de cinisme. Però una política, també, d'imprudència, de falsa vivor, de falsa vivor política. Això és degut tal vegada a un sentit massa materialista d'aquesta política, a un únic afany massa baixament material. L'objectiu perseguit —que ha estat sempre una apetència de poder, vingués d'on vingués— no els ha deixat veure les imprudències. La fórmula de Cambó és, per essència i potència, imprudent. Deia Cambó: Monarquia? República? Catalunya! I no volia dir Catalunya: volia dir Lliga, interessos dels homes de la Lliga. Rera la Catalunya de Cambó hi ha hagut sempre la Lliga: aquella Lliga que col·laborava amb els pitjors, amb els més vils enemics de Catalunya.

De manera que al cinisme cal afegir-hi la imprudència. Imprudència que avui s'ha aguditzat com mai, perquè la Lliga ha cregut que el seu passat tèrbol podia oblidar-se fàcilment i que tenia prou força per a alçar la veu: aquesta veu que mai no ha estat la de Catalunya, perquè Catalunya és quelcom més que el sometent, els ex-ministres i la Patronal.

Així, per cinisme, i per imprudència, el senyor Ventosa i Calvell ha pogut dir que havia servit amb molta honra l'ex-rei.

Així el senyor Duran i Ventosa —la Lliga és plena de ventoses, i massa dolorosament ho sap el poble— ha pogut dir que *més valia servir un rei de fet que no una paròdia de virrei*. Paraules d'una vilesa inqualificable, plenes del llot més immunde: del llot de la Lliga.

I així el senyor Ferran de Sagarra ha pogut dir que *la civilització de Catalunya ha estat envaïda pels bàrbars de Prats de Molló*.

Ciniques, les paraules del senyor Ferran de Sagarra; d'un cinisme baixament plebeu, malgrat del de. Però imprudents, d'una imprudència absoluta i total. El senyor Ferran de Sagarra no hauria d'oblidar que durant els anys de 1918 a 1931 el gest més digne no el tingué la Lliga, que col·laborà amb el pistolisme i amb la dictadura, que donà ministres a la monarquia. El senyor Ferran de Sagarra no hauria d'oblidar que el gest més digne i més bell el tingueren els homes de Prats de Molló. El gest de Prats de Molló fou d'una alta i noble eficàcia: la de fer veure al món que Catalunya tenia homes d'autèntica dignitat, d'autèntica noblesa —malgrat no lluir un de davant del cognom— que sabien lluitar i sofrir per la llibertat.

Els bàrbars no eren els de Prats de Molló, els que a Prats de Molló tenien un gest magníficament rebel que redimia Catalunya i redimint-la la desveltava. Els bàrbars eren els que aquí, per manca de sensibilitat i de dignitat, vivien una època d'egoisme, de mesquinesa, d'arbitrarietat i d'escarni, i posaven el "Pau Pau Pau" del seu sometent al servei del crim emparat per la llei.

Segons el senyor Ferran de Sagarra, Francesc Macià és un bàrbar. I és que la Lliga no pot oblidar unes paraules de Francesc Macià, plenes de pietat i de justícia: "Jo m'estimo més els castellans explotats que els catalans explotadors". S'han sentit ahudits, s'han sentit senyalats, s'han sentit clavats en creu per aquestes paraules. I se'n venen.

La figura de Francesc Macià, però —ho podem dir nosaltres, que no hem adultat mai ningú—, està massa alta perquè el llot d'aquestes paraules vils pugui arribar fins a ell.

Què feia el senyor Ferran de Sagarra quan els homes de Prats de Molló tenien aquell magnífic gest de rebeldia i de dignitat? Anava al Cafè, anava a l'Ateneu, anava al cinema, llegia "La Veu de Catalunya", atenia el seu negoci?

No li retreuriem, si no fos per les seves ciniques paraules imprudents, puix tothom pot donar a la seva vida el ritme i el sentit que vulgui. Però mentre ell, el senyor Ferran de Sagarra, seguia la vida de sempre, a Prats de Molló, sota el noble guiatge de Francesc Macià, un homes que no pensaven en el "Pau Pau Pau" ni en la tranquil·litat i els bons aliments —perquè en certes coses sols pot pensar-hi la Lliga— ho arriscaven tot per a dir al món que hi havia un poble, Catalunya, que vivia esclau i en la indignitat, i no volia viure-hi més.

LLUIS CAPDEVILA.

La policia ha efectuat diverses batudes, i ha practicat la detenció de setanta estrangers. Entre els detinguts hi ha un presumpte autor de la mort del guàrdia civil Campos

Durant la passada matinada la policia ha efectuat una batuda pel districte cinquè i altres barrades de la nostra ciutat, procedint a la detenció de quinze estrangers, alguns d'ells que havien ja estat expulsats i altres reclamats per diversos delictes.

Entre els detinguts hi figura Lluís Vera Lleal, individu que havia estat reconegut en fotografia per Josepina Rodríguez, la promesa d'Antoni Campos, el guàrdia civil assassinat a la muntanya de Montjuïc, com un dels autors del crim.

Sotmès aquest mati a un reconeixement, Josepina ha manifestat que no era el que ella suposava.

Josepina, des que ocorregué el fet, sofreix un gran trastorn nerviós i

hom tem que haurà d'ésser reclosa a alguna clínica.

En un escorcoll efectuat al domicili del detingut Vera no s'ha trobat cap detall que faci suposar que sigui l'autor de l'assassinat, encara que se sapiga que el seu camp d'operacions sigui Montjuïc.

En les seves declaracions ha manifestat el detingut que fa molt temps que treballa i no va per aquella muntanya, afegint que es troba molt delicat del pit.

Es va accentuant la creença que un dels autors del crim és el primer detingut, Manuel Vila Hernández, o quan menys aquest individu sap qui pot ésser l'autor. El Vila confirmà en les primeres declaracions que anava molt

sovint cap aquells llocs a visitar el seu pare.

Aquests dos individus continuen detinguts als calabossos de la Prefectura de Policia, havent-se sorprès a un d'ells un paper que trametia a una dona anomenada Matilde, en el qual li deia: "Amaga aquest paper que tinc a la cartera." Seguidament s'han curat les ordres a fi que els agents s'incautessin de la cartera i especialment del paper a què es refereix el detingut.

Aquest migdia la policia, a conseqüència d'una nova batuda, ha efectuat la detenció de cinc individus de mal viure i la d'un francès anomenat Louis Renne.

Aquest detingut ha manifestat que es dedicava a la compra-venda d'autòmobils, però sembla que la policia ha comprovat que els diners que emergava en aquest negoci els obtenia amb el tràfic de blanques, havent-se comprovat també que actualment té tres dones a les quals ve explotant des de fa temps.

Fins aquest mati la policia havia practicat la detenció de setanta estrangers i d'altres, tots ells indesitjables.

Com que aquest any el 14 d'abril s'escau en divendres sant, el Govern ha acordat que les festes republicanes es celebrin els dies 15 i 16.

Sempre hem cregut que la verdadera democràcia consisteix en el respecte mutu. I és precisament per això que ens dol la decisió del Govern L'Església no pot sentir-se ofesa per la festa de la República, que no ha arranjat el calendari perquè el 14 d'abril coincidís amb el divendres sant. El divendres sant i el 14 d'abril no es repel·lien. ¿Per què un Estat laic no pot prescindir del calendari? El respecte que mereix el divendres sant l'ha de merèixer també el 14 d'abril.

No parlem pas per un esperit de demagògia, del qual estem ben lluny. Procurem donar a les nostres paraules un to correcte i mesurat. Però ens dol que una atenció del Govern de la República pugui ésser interpretada com una feblesa.

SHVM

L'HOMENATGE A JOSEP GRAU JASSANS. (Tal com l'ha vist el nostre dibuixant Shum.)

Una salutació del doctor Palacios

Aquesta tarda ha parlat per ràdio

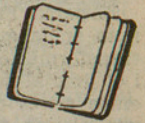
L'il·lustre polític argentí ha dit: "Desde la dinàmica i rebelde Cataluña, que jamás se resignó gustosa al acatamiento de un poder extraño, os dirijo esta salutación, que es también

de un optimista, como en los versos famosos de Darío, nuestro máximo poeta.

Me dirijo a vosotros, los descendientes de aquellos que realizaron la empresa más gigantesca y fabulosa que concibiera la humanidad: el descubrimiento, la conquista y civilización de un nuevo mundo. Llevo el porvenir de América en mi espíritu y la tradición ibérica en mi sangre. Siento, así, en mi alma una síntesis del destino de la raza; y al pisar este solar de mis mayores y percibir el latido del corazón hispánico, se dilata mi ser íntimamente hacia un pasado recordado. Pero al advertir vuestras preocupaciones e inquietudes por el porvenir que estáis forjando vuelvo a sentir el soplo de América, el hábito poderoso de los grandes ideales que se elaboran en lo profundo del alma americana.

Y siento, así, que un nuevo latido circula en toda la raza; que un vasto

CARNET

El passat dissabte foren detinguts vuit joves que posaven pasquins anti-feixistes.

Nosaltres no els hauriem detingut. Per una raó: perquè sempre aquesta mena de pasquins ens semblaran el millor ornament de les parets ciutadanes.

Si aquests pasquins abundaven, el foraster que visités la nostra ciutat diria:

—Aci hi viu gent vertaderament civilitzada.

***

El senyor Abadal ha dit al Parlament que ell, és de la Lliga — abans Regionalista, i ara, segons diuen (1), Catalana — i que sempre, i en tots els règims ha protestat de tots els fets.

Segons de quins, senyor Abadal, no recordi Primo de Rivera i Martínez Anido.

***

Llegim que ha estat posat en llibertat l'ex-comte de Vallellano.

Deu ésser perquè pugui conspirar més tranquil·lament.

***

I un llibre: "Sahara-Niger, de N. M. Rubió Tuduri. No és una novel·la, és un llibre de viatges. Però com que sempre no s'han de llegir novel·les i es tracta d'un llibre interessant de debò...

(1) Segons diuen ells.

estremecimiento silencioso conmueva nuestras fibras más profundas. El alma secular de Don Quijote experimenta, de nuevo, la nostalgia de las aventuras. Es, quizá, porque presiente que la Dulcinea Ideal, la Imagen Creadora, se encuentra hoy encadenada por el Egoísmo i la Violencia. Y renacen sus ímpetus antiguos para librar a la doncella hermosa, cuya esclavitud ensombrea el mundo. Y torna a empuñar la adarga y a descolgar la lanza gloriosa.

Que cada cual, dentro de sí mismo, empiece por realizar o emprender esa liberación. Ya España tomó las riendas de sus próceres destinos. Ya América se estremece por la convulsión de fuerzas subterráneas de incontenible potencia. Preparemos nuestro espíritu para las grandes resoluciones. Tal vez se aproxime la hora en que ha de hablar nuestra raza para abrir nuevos caminos.

Recordemos los instantes solemnes de nuestra historia y acometamos serenos esta empresa, con intrepidez y abnegación, desprovistos de ambiciones, de temor y de inquietud; con la impavidez resuelta de nuestro coraje gaucho.

La Victoria sin mancha aguarda nuestros hechos. No la defraudemos, españoles."

El Consell de ministres d'avui ha assenyalat la data del 23 d'abril per a la celebració de les eleccions municipals

Informació a la pàgina 9